

På høje tid at få skovlen under højre

Skrevet af: **Steen Gottlieb** | Offentliggjort: 13. februar 2010

Indledning

I forordet til antologien "Stuerent?" bebuder redaktøren, Anne Jessen at det drejer sig om at forstå: *"Hvad er det, der drager danskerne til at stemme på et parti, der er kendetegnet ved fremmedhad og domme for racisme? Hvorfor har DF så godt et tag i den danske arbejderklasse og socialdemokraternes gamle vælgere? Hvorfor lykkes det partiet at fremstå som den lille mands talerør og de undertrykte kvinders forkæmper? Hvorfor har partiet formået at rykke solidaritet fra at være noget rummeligt og inkluderende til at handle om lovstramninger og at holde andre ude?"* (Stuerent? s. 11)

Svaret på de spørgsmål er brændende påtrængende for den politiske venstrefløj - og har været det meget længe. Men desværre indfrier antologien ikke de forventninger, der lægges op til. Slet ikke.

Hvad får vi så? Først og fremmest meget udkæld og afstandtagen. Bevar os, der er helt uden tvivl meget at skælde ud over, og der er meget at tage afstand fra. Vi får at vide at DF er mere end tvivlsomt demokratisk, deres forhold til ytringsfriheden er med dobbelte standarder, de er xenofobiske, bagstræberiske, racistiske og mange af deres grundantagelser har lighedspunkter med nazismen.

Det er alt sammen rigtigt hvad "Stuerent?" kan fortælle om Dansk Folkeparti- og det meste er skrevet før. Men ved at læse antologien og især diskutere den, kan man få lejlighed til at efterlyse at den venstreorienterede opposition (fra Henrik Sass til Frank Aaen) på et på et materialistisk grundlag udvikler en kritisk forståelse af Dansk Folkeparti. Vi kommer aldrig af med Dansk Folkeparti blot ved at fortælle hinanden at DF er helt forkasteligt, reaktionært og både halv og hel fascistisk. Måske kan vi komme af med Dansk Folkeparti, hvis vi forstår hvorfor dette parti har medgang og vælgerappel.

Dansk folkeparti som danskhed

Henrik Jørker Bjerre forsøger i sit bidrag i antologien at indkredse hvordan det højrepopulistiske parti kan overvindes. Til det formål giver han sig til at redegøre for partiets ideologiske grundantagelser og ikke overraskende kommer han til at DF's grundlag er danskhed. Men ved danskhed forstår DF lige netop det, som partiet selv synes er positivt. DF foretager en cirkelslutning, fremanalyserer Jørker Bjerre (s. 17).

Jørker Bjerre mener at DF succes består i "at DF (vil) sørge for, at "den almindelige danskers" hverdag lov at forblive nogenlunde som den er. DF's magt er vanens magt; vi ønsker at bevare den relative stabilitet og de koder og betydninger vi har lært igennem livet - følelsen af at føle sig hjemme og vide hvad man skal stille op - og DF lover os at opfylde dette ønske" (s.26)

Fra disse betragtninger springer Jørker Bjerre videre til den konklusion at man kommer DF til livs ved at "*man (skaber) en ny fælles identitet, der inkluderer landmanden, håndværkeren, ingeniøren, akademikeren og imamen*" (s.32).

- og så foreslår Jørker Bjerre at man vover "*at tænke et nyt fælles projekt*" (s.32)

Med disse forslag havner Jørker Bjerre i en spøjs konservativ og idealistisk position. Det konservative og idealistiske består i at han forestiller sig en folkelig fælles identitet - åbenbart på tværs af samfundets klasser og dertil hørende modsætninger. Vi er ikke alle sammen i samme båd.

Henrik Jørker Bjerre er utilfreds med DF's forestilling om et fællesskab af danskhed og så er hans medicin mod dette at "man" opfinder et nyt fællesskab - og bare man denne gang inkluderer imamen. Det ligner en ny cirkel.

Dansk Folkeparti som politisk krisefænomen

Curt Sørensen har sat sig for at beskrive forudsætningerne for Dansk Folkepartis succes i antologiens længste afsnit. Han mener at partiets succes skyldes "*en generel krise i hele vores samfund og vores politik*" (s. 36). - Og hvis nogen bliver overraskede over at en revolutionær som Curt Sørensen er begyndt at tale om "*vores samfund og vores politik*", så kan jeg kun sige at det er jeg også!

Curt Sørensen fortæller krisen er "*en dyb solidaritets - og identitetskrise.*" (s. 46). Han siger at "*der sker en sønderbrydning af selve samfundets sammenbindende sociale bånd og fælles værdier*" (s. 47), menneskene i dette moderne samfund mangler identitet og det bliver dem tilbudt - i en perverteret udgave - af højrepopulismen. Ifølge Sørensen er demokratiet i krise og politikerne er forvandlede til "*magtens professionelle teknokrater og kræmmere*" (s. 48) og oven i det kan Sørensen tre gange fortælle at "*civilisationens fernis er tynd*". (s. 44, 45, 59) - Hvilket, vi må forstå, er meget dårligt, fordi der kan opstå "*farer*" der stammer fra "*os selv, fra elementer i den moderne civilisation og fra mørke sider af vores egen natur.*" (s.45) - Og her er det overraskende at se den engang materialistisk tænkende Curt Sørensen bruge disse metaforer, der ellers mest findes i et naturalistisk historie- og menneskesyn. Det vil sige en tankegang, der hviler på præmisser om en uforanderlig menneskelig biologisk natur, der virker determinerede

for den politiske og historiske udvikling Dvs. at man fra opfattelser af en eller anden essens i artsindividet kan drage slutninger om hvordan individerne opfører sig som historie- og samfundsskabende subjekter.

Andet sted kan Curt Sørensen fortælle at folkelige bevægelser med et program, der er aggressivt vendt mod mindretal, er kendt i Europas historie som "*jævnligt tilbagevendende*" (s.43). Og igen overrasker Sørensen. Denne gang med en sådan et ordvalg, man ellers finder hos personer med en historieopfattelse, der fortæller at historien gentager sig og verden egentlig er et pendul.

Men pendultanken er tilstede de pudsige steder, f.eks. hos den ellers venstreradikale Natascha, der synger "Gi' mig Danmark *tilbage*" og får netop denne strofe kopieret af - Dansk Folkeparti! Men også et parti "til venstre for midten" har ønsket at bruge netop disse ord i agitatorisk øjemed (Dagbladet Politiken 8.5.2008).

Det er Sørensens grundlæggende påstand at samfundets sammenhængskraft er i krise og deraf kommer så muligheden for "*en mulig proto-fascisme*" (s.60) hvor Dansk Folkepartis succes kan ses som et første, dansk tegn. Måske er der også dér inkluderet pendultænkning, når Sørensen taler om at vi har en generel krise i samfundet. - For en krise er vel noget der hører op, og muligheden for at pendulet svinger tilbage til normal er tilstede.

Det er ganske givet relevant at advare om at Dansk Folkeparti kan være et første skridt i retning af en langt videre højreorienteret - fascistisk - udvikling. Men Sørensen ikke så meget som antyder hvorfra en modudvikling kunne starte. Hans analyser er på et helt overordnet plan. Hvordan viser det sig helt konkret f.eks. at politikere er blevet til "*magtens teknokrater og kræmmere*"? Har de egentlig ikke altid været det i et kapitalistisk samfund? Er det så dårligt at sammenhængskraften i et borgerligt samfund kommer i krise? Åbner det ikke for nye muligheder? Marx var helt overbevist om at det var et positivt fremskridt at modsætningerne i det borgerlige samfund blev åbenbare (men - indrømmet - Marx pegede også på én bestemt, tilsyneladende velafgrænset, klasse i samfundet, der kunne bære positive forandringer igennem. Den er sværere at identificere nu).

Curt Sørensens tekst bliver sært tilbageskuende, når han ser og beklager de demokratiske institutioners forvitring. Hvor man kan påpege at Dansk Folkeparti ønsker sig tilbage til 1950'erne, så er det som om Curt Sørensen også ønsker sig tilbage til svundne tider.

Dansk folkeparti som populisme

Mikkel Thorup er den eneste bidragsyder i antologien, der ser Dansk Folkeparti som et

systemkritisk parti. "*Nationalpopulismen er en kritik af den stadig mere udfoldede afnationalisering af økonomi, politik og dagligdag.*" (s.80) Dansk Folkepartis kritik er både neo-liberalistisk og nationalistisk, fordi den retter sig både mod velfærdsstats-konstruktører velfærdsstats-destruktører skriver han. Populismen insisterer på at "*politik virker og det hele ikke er blevet marked og globalisering, at politik kan sætte grænser, beskytte og give mening*" (s.80). Thorups indlæg er meget kortfattet og han giver sig dårligt plads til at belægge sine påstande. Men hans indlæg udmærker sig frem for de øvrige ved ikke at betragte Dansk Folkepartis tilhængere som viljeløse objekter i en eller anden proces i samfundet. Det er mennesker, der foretager valg, kan man sige, hvis man vil fortsætte tankerækken. - og det vil jeg vende til bage til.

Throups tanker har langt flere muligheder i sig til at udvikle forståelse for hvorfor Dansk Folkeparti har succes, end der bliver plads til på de seks sider og syv linjer han udfolder sig på.

Andre bidrag

Antologien har desuden bidrag af Rikke Andreassen, Ole Krarup, Rune Engelbrecht Larsen, Christian Braad Thomsen og Preben Wilhjelms. De behandler forskellige aspekter af Dansk Folkepartis meninger om ligestilling mellem kønnene, retspolitik, forståelse af danskhed og religion. Dansk Folkeparti er propfuld af manipulationer, fidus og racisme, får vi at vide - hvis vi ikke tidligere havde læst om det i Politiken eller Information. Der forsøges ikke at lave egentlige synteser hvor DF's ideologiske fundament træder frem. Der er mere tale om generelle karakteristika baseret på udtalelser fra partiets mest medieeksponerede talsmænd. Mere afstand og fordømmelse end forsøg at udrede det ofte selvmodsigende univers som Dansk Folkeparti bevæger sig i.

Hvorfor Dansk Folkeparti.

En meningsfuld beskæftigelse med Dansk Folkepartis må også forsøge at udrede spørgsmålet hvorfor dette parti kan have succes.

Dansk Folkeparti bliver åbenbart betragtet som det bedste valg for et stigende antal vælgere. De oprindelige 13 mandater i Folketinget i 1998 er blevet til 25 efter valget i 2007. Til trods for at DF i hele sin historie har fået voldsom modstand. Der er blevet talt hårdt og indigneret mod det, men det har ikke kunnet ændre ved at partiet er gået frem ved alle offentlige valghandlinger siden dets start.

Øverst på partiets liste over mærkesager står "stram udlændingepolitik" og som intet andet parti har DF fået slået dets første mærkesag fast. Enhver bøger i

Danmark ved hvad DF's mærkesag er. Det er ikke enhver, der ved hvad f.eks. de konservative eller socialdemokraternes første mærkesag er. Men det er ikke kun et spørgsmål om en succesfuld branding.

De, der stemmer på dansk Folkeparti.

Vælgerundersøgelser indicerer at DF's vælgere først og fremmest er personer med lav uddannelse, deres beskæftigelsesfrekvens er som landsgennemsnittet, men partiets vælgere har ringere forventninger til deres økonomi end andre partiers vælgere. Partiets vælgere er med rette blevet kaldt "de mindre privilegerede". Hele 61 % af partiets vælgere ved 2001 valget betegnes som arbejdere (mod en andel af 40,5 % som AIM-undersøgelsen betegner som arbejdere af hele befolkningen. Det er den højeste andel arbejdere for noget parti ved dette valg (Andersen og Borre (red): "Værdipolitik og Forandring" Systime, Århus 2003/2007 s. 217). Jeg har ingen grund til at tro at DF's vælgersammensætning har ændret sig betydeligt siden.

DF's repræsentanter fører sig frem med indigneret protest. "Nu kan det være nok" er det almindelige refræn derfra. Og der er al mulig grund til at sige at DF-vælgeren også føler sig som en oprører. En oprører mod multikulturalisme, kulturradikalisme, internationalisering. Alt det, som de veluddannede, dem med sikkerhed i jobbene ser som noget positivt.

Borgerlighedens sødeste triumf

Netop det forhold, at det er blandt de mindre privilegerede at Dansk Folkeparti kan finde flest støtter, er det borgerlige Danmarks sødeste triumf. Personer, som er blandt dem, der på deres krop og i deres livsperspektiv i højeste grad bærer omkostningerne ved det kapitalistiske samfund, er blevet til dem, der stædigt fastholder de borgerlige ved magten.

De klassiske borgerlige, Venstre og Konservative, fik gennem DF den mandat-håndsrækning, der skulle til for at få magten, som de nu sidder med på niende år. Overdanmark blev bragt til regeringsmagten af de underprivilegerede. I bogen "De overflødiges oprør" anbefalede Erik Meir Carlsen ligefrem at gøre Dansk Folkeparti som repræsentanter for de underprivilegerede til en del af magten - som de så sandelig også blev. Meir Carlsen ser DF som et "autentisk" udtryk vælgergruppens politiske og økonomiske interesser (Carlsen s. 43). Ralf Pittelkow skriver om dannelsen af regeringsflertallet i 2001 (f.eks. i "Mit liv som Dansker" og gentager det i Jyllandsposten med jævne mellemrum), som resultatet af en sund alliance mellem de forsømte underprivilegerede og det etablerede, borgerlige Danmark. Pittelkow beskriver underklassens oprør som en sund reaktion en eller anden kulturelites dominans (Pittelkow s. 286).

Dansk Folkepartis paradoks

Meir Carlsens og Pittelkows opfattelser af hvem, der stemmer på DF bliver bekræftet af vælgerundersøgelserne (jf. Andersen og Borre 2003/2007). Men en surveyundersøgelse kan ikke afdække om noget er "autentisk" eller sundt.

Dansk Folkepartis vælgere får ikke bedre indtægter, bedre fremtidsudsigter, mere sikkerhed i jobbet eller bedre uddannelse af at en "stram udlændinge politik" bliver gennemført. De får heller ikke forbedret deres livsvilkår af at der måske bliver gennemført burkaforbud, der indføres mere kristendomsundervisning og højere straffe i øvrigt. Flere officielle flagdage vil heller ikke materielt forbedre en DF-vælgers liv. Om det så blev skrevet ind i Grundloven at skole-forældremøder altid skulle være for begge forældre, ville det heller ikke give nogen et bedre liv.

DF-vælgeren sætter sit kryds i protest, men protesterer bare ikke over det reelle. DF-vælgeren er som patienten der klager over smerter. Men lægen kan ikke se nogen medicinsk indikation og svarer at det er fantomsmerter. Men fantomsmerter er også smerter, bare på en anden måde end den lidende selv tror. Man kan ikke have ondt i burkaen, men der er noget andet galt. DF vælgeren ændrer ikke adfærd og opfattelse, fordi man kun kunne finde tre burkaer. Det gør ikke indtryk på DF-vælgerene, at den frisindede presse ironiserer over det ringe antal realt eksisterende burka-klædte.

Jeg er sikker på at de fleste DF vælgere godt ved at deres materielle liv ikke bliver bedre af Dansk Folkepartis politik. Der er nogle andre præferencer på spil for DF-tilhængerne. Jeg tror også at de fleste DF-vælgere også ved at DF's såkaldte sociale profil er hul. Det er kendt at skattelettelserne mest kommer de høje indtægter til gode. Det er kendt at VKO's politik har beskyttet boligejere og bankerne fik gigantbeløb til rådighed uden det mindste modkrav. Det er kendt at social- sundhed og undervisningssektoren har lidt tilbageslag siden 2001. Det er blevet sagt i tv, radio og skrevet i aviserne. Enhedslisten har for længst lavet en opstilling af nedskæringer på ældreområdet som Dansk Folkeparti har støttet. Mig bekendt har det desværre ikke udløst større vælgervandringer. DF-vælgeren har åbenbart valgt at leve med VKO-regeringens velfærds-udhulende politik. Det tyder på en meget ringe tillid til alternativet.

Folket mod eliten

Påstanden at DF's succes skal ses som et folkets oprør mod eliten er mest fremført af personer med en større eller mindre grad af sympati for DF. Curt Sørensen afviser dette bryskt. Denne oprørs-opfattelse kan hente støtte i udsagn fra DF-tilhængere selv.

Men hvis vi lader tanken om "folket mod eliten" stå alene, så har vi ikke forklaret det hele. Det har jo ikke altid været sådan at der var bias blandt arbejderne, de lavt uddannede og de mindre bemidlede med retning til højre. Hvorfor får det mere betydning ved valgene i 2001 og igen i 2005 og 2007?

Værdipolitik tager over

Vælgeranalyser siger med én stemme at der er sket en orientering mod såkaldte værdipolitiske anliggender: Indvandring, retspolitik osv. har overtaget fokus ved partivalg. Og derved vinder højrepartierne. DF kan især opsamle de mindre privilegeredes tilslutning.

Javist, det er sandt. Det værdipolitiske fylder medierne, det er det man taler om i kantinen og i familien. Men det forklarer ikke hvorfor det er disse spørgsmål, der afløser andre problemer i samfundet. Hvorfor opleves fordelingsanliggender ikke specielt interessante længere? Dvs. spørgsmål, der tematiserer en konflikt mellem økonomiske klasser eller lag i samfundet. I stedet er modsætningsparret *dansk-udenlandsk* blevet en meget dominerende tankeform, især for dem, der orienterer sig efter f.eks. Dansk Folkeparti.

Man kan forestille sig en DF-tilhænger, X reagere i baner, der kan tage sig sådan ud:

"Jeg har svært ved at følge med i det samfund, der hele tiden kræver mere uddannelse og omstilling. Jeg bliver aldrig ligesom dem, der har succes og får gode jobs. Men jeg har ret til en plads i verden. Når jeg siger, jeg er dansker har jeg en plads i et fællesskab. Så har jeg en plads jeg ikke kan blive fyret fra, noget banken ikke kan tage fra mig. Når jeg siger, at jeg er dansker giver det kun mening, hvis der er nogen der ikke er det. Derfor er jeg opmærksom på dem, der ikke er det og er opmærksom på forskellene mellem "dem" og "os". Om de er mange eller få betyder ikke noget - i den sammenhæng. I andre sammenhænge oplever jeg problemer med "de fremmede". I mine børns skole er der en håndfuld ikke dansk. Jeg ved ikke hvordan det skal gå godt. De rige tager bare deres børn over i privatskolen, hvis de synes det er for meget. Der kommer mange til landet, som er mulige konkurrenter til mit job. Men de siger, jeg er racist, hvis jeg siger noget om de fremmede..

Jeg forlanger at mit fællesskabs regler skal håndhæves. Derfor kræver jeg strengere retshåndhævelse og jeg er ligeglad med at de siger at det slet ikke hjælper med at bekæmpe kriminalitet, fordi jeg vil se fællesskabet træde i kraft for at jeg kan blive bekræftet i at jeg selv og min verden er på plads"

I denne fiktive persons ligeså fiktive og selvmodsigende udsagn er der dels nogle konkrete problemer med migration og nogle mere identitetsbetonede

tilkendegivelser, der handler om at have ondt i burkaen. X foretager sig nogle valg. Men vedkommende vælger ikke nødvendigvis på et klart grundlag.

Idet valget af et nationalt fællesskab går forud for valget af både praktisk samfundsindretning og demokratiske og universalistiske principper, kan Dansk Folkepartis grundlag udgøre en meget stor trussel mod fornuften og de styrkepositioner som "de underprivilegerede" ellers nyder godt af i et samfund med udviklede demokratiske institutioner.

X-personen reagerer på ganske nære problemer, der eksempelvis drejer sig om sprogproblemer i skolen. De skal selvfølgelig løses og ikke benægtes. X-personen reagerer også på større problemer: hvor meget omfatter den industrielle reservearme? Omfatter den også personer fra indvandrerlandene og hvor mange?

Helt tilbage i 1973 var det et krav fra SF at der kom stop for import af udenlandsk arbejdskraft. Det var et klart venstrefløjsskrav, fordi indvandringen ville ødelægge arbejderklassens position over for arbejdsgiverne. I de mellemliggende årtier er denne opfattelse i høj grad blevet fortrængt i hovedstrømmen hos partierne til venstre for midten, netop fordi det var mere vigtigt at markere en tolerant og accepterende indstilling over for indvandrerne.

Når X-personen beklager konkrete forhold, bliver han mødt med beskyldninger om racisme, og når venstrefløjen har fortrængt sin oprindelige negative indstilling til indvandring har det at gøre med at det var vigtigt at markere anti-racisme. Blandt dem, der opfatter sig som venstrefløj - her inklusive de radikale - føres nemlig også identitetspolitik. Bare med modsat fortegn. Er det vigtigere at markere anti-racisme, end at løse problemer med migration? En del af befolkningen tænker i modsætningsparret *dansk-udenlandsk*, men der er så sandelig en gruppe, der tænker med modsat fortegn i modsætningen *nationalistisk- multikulturalistisk*.

Hvorfor succes for Dansk Folkeparti

Dansk Folkepartis succes må selvfølgelig ses i sammenhæng med udviklinger i hele det øvrige politiske liv. Partiet vokser frem i slutningen af 1990'erne og i samme periode sker en interessant bevægelse mellem Socialdemokratiet og Venstre. Efter forliget om efterlønnen i 1998 ophører f.eks. Venstre med at have kritik og angreb på velfærdslove som sit hovedbudskab. Og med efterlønsforliget lider socialdemokraternes image som velfærdens beskytter et afgørende knæk. SF får et stort råderum forærende, men viser kun ringe interesse for at bruge det. Polariseringen i velfærdslovgivningen afdæmpes i meget høj grad efter 1998. I den sammenhæng vinder Dansk Folkeparti stadig større tilslutning og partiets grundsynspunkter får stadig stigende almen opmærksomhed.

Fordelingspolitikken afpolitiseres, og identitets- og symbolpolitik får en hidtil ukendt interesse. Der er efter efterlønsforliget ingen partier - med kapacitet til afgørende at påvirke den offentlige meningsdannelse, der systematisk tematiserer en solidarisk udvikling af velfærd og fordelingsspørgsmål. Klassekampen bliver ikke nedlagt, der er bare ingen der vil sætte den i fokus.

Der er ingen samling omkring en social solidaritet, men til gengæld udvikler der sig en interesse for andre fællesskabsopfattelser, styrkelse af den nationale. Det åbne miljø for meningsdannelse viser sig - og fyldes ud med Dansk Folkepartis holdninger.

Mulige nyorienteringer

Overfor en offentlighed hvor fordelingspolitiske ændringer ikke bliver tematiseret, er det ikke tilstrækkeligt at tro at man kan skabe en nye fælles identitet for alle samfundets grupperinger som Henrik Jørker Bjerre forestiller sig. Der er objektive modsatte interesser på spil og at benægte dem er at konsolidere de eksisterende magtforhold. Det er heller ikke frugtbart at beklage mangel på sammenhængskraft, som også er et konservativt begreb, der taler hen over modsætninger, som Curt Sørensen gør.

Dansk Folkeparti kan demonteres som politisk faktor ved i første omgang at arbejde seriøst med de problemer der opstår i forbindelse med fremkomsten af betydelige etniske, sproglige og kulturelle mindretal. Ligesom lokale problemer med kriminalitet skal tages alvorligt. Det vil kunne eliminere en del af det stof, som Dansk Folkeparti ernærer sig af. Det sker allerede i vis udstrækning med en rimelig grad af succes f.eks. i nogle kommuner på den københavnske Vestegn. Men selv de bedste intentioner udfoldes under betingelser, som intet kommunalpolitisk flertal kan ændre.

Når Socialdemokraterne og SF forsøger at udvikle et alternativ til VKO, må de forstå at genpolitisere økonomien og formulere en fornyet omfordelingspolitik, der er nærværende for personer med lav uddannelse, manuelt arbejde og lav indkomst. Dette er naturligvis ikke ligetil. Det er en kunst at undgå at alliancer "knækker foroven" og at de bedre bemidlede nægter at være med til at betale.

De aftaler der foreløbig er indgået mellem socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti om en politik for en fælles regering, ser desværre ikke ud til at handle om at udfordre den eksisterende fordeling i samfundet grundlæggende. Heller ikke partiernes egne udtalelser og programmer. SF's "reformprogram" fra 2009 ligner mest én lang benægtelse af at SF har social solidaritet i større målestok eller udvikling af velfærdsgoderne på programmet.

Alt tyder på at SF og Socialdemokraterne vil garantere den orden og de hovedspor f.eks. mht. skattepolitik og offentlige investeringer der er blevet lagt af VK-regeringen. Men dette vil ikke kunne imødegå og opsamle den sociale protest - de fantomsmerter - som DF-tilhængerne udtrykker.

Noget tyder på at Socialdemokraterne og SF forsøger at imødegå Dansk Folkepartis indstillinger mht retspolitik og attituder overfor muslimsk kultur (jfr. Villy Søvndal og "forældremøde-sagen"). Men det vil ikke kunne røre ved de forudsætninger der gør at disse emner bliver aktuelle. Det er udtalelser der har rod i en manglende analyse af hvad der egentligt bevæger DF-tilhængerne.

Anne Jensen (red): Stuerent?. Dansk Folkeparti, populisme, antimuslimsk retorik og offermytologi. Forlaget Frydenlund 2009 150 sider ISBN 978-87-7887-806-9, 199 kr.